ДЕКАБРЬ
16
1938 во
№ 171 (956)
ДОНЫС 10 УР

Став странаясса пролетарийяс, ӧтувтчӧй!

КОМИ КОМСОМОЛЕЦ

ГАЗЕТ ЛЭДЗӦНЫ
ВЛКСМ
КОМИ ОБКОМ
ДА СЫКТЫВКАРСА
ГОРКОМ

Комсомольскӧй кадръясӧс большевистскӧя воспитайтӧм

Сӧветскӧй странаса унамиллионнӧй комсомол—коммунистическӧй партиялӧн вернӧй отсасьысь да резерв. Миян партия веськӧдлӧм улын Ленинскӧй комсомол воспитывайтӧ томйӧзӧс коммунизм сямӧн да котыртӧ сійӧс сӧветскӧй власть гӧгӧр. Комсомол крепостьлӧн да вынлӧн источникыс—сійӧ Ленин—Сталин партиялӧн руководство. Сійӧ быдтӧ комсомолӧс да йиджтӧдӧ томйӧзлы благороднӧй чертаяс—большевистскӧй принципиальность, идейность, отвага да мужество. Тайӧ чертаяссӧ быдлун петкӧдлӧны комсомольской кадръяс, став миян томйӧз героическӧй подвигъясын, кодъяс вӧчсьӧны му вылын, сынӧдын, море вылын—лыдтӧм быдлунъя делӧясын.

Томйӧз Коммунистическӧй Союзлӧн коймӧд съезд вылын 1920 воын Владимир Ильич Ленин висьтавліс, мый буретш томйӧзлы ковмас пӧртны олӧмӧ коммунистическӧй общество стрӧитӧм кузя настоящӧй могсӧ, ӧд

„... гӧгӧрвоана, мый работникъяслӧн поколение, кодӧс воспитайтӧма капиталистическӧй обществоын, бурджык случайын вермас пӧртны олӧмӧ эксплоатация вылын стрӧитӧм важ капиталистическӧй бытлысь подувъяс бырӧдан мог. Бурджык случайын сійӧ вермас пӧртны олӧмӧ сэтшӧм общественнӧй устройство лӧсьӧдан могъяс, коді отсаліс эськӧ пролетариатлы да трудовӧй классъяслы кутны властьсӧ аслас киясын да лӧсьӧдны зумыд фундамент, код вылын вермас стрӧитны сӧмын поколение, коді уджас сувтас выль условиеясын нин, сэтшӧм обстановка дырйи, кор йӧзъяс костын абу эксплоататорскӧй отношение".

Комсомол ворсӧ зэв ыджыд роль миян странаса олӧмын. Социалистическӧй строительство, страналӧн оборона, наука да культура кывкутана участокъяс вылын уджалӧны комсомоллӧн питомецъяс. Сымын серьёзнӧйджык комсомольскӧй кадръясӧс идейнӧя калитан, большевистскӧя воспитайтан могыс. Существоыс сын, медым воспитайтны комсомольскӧй работникӧс, коді помтӧг предан социализм делӧлы, оз пов сьӧкыдъясысь, топыда йитчӧма массаяскӧд, чуткӧя кывзысьӧ найӧ предложениеясӧ да сигналъясӧ, кужӧ тӧдмавны да жугӧдны народлысь врагъяссӧ. Комсомольскӧй работник—сійӧ боец, коді быдлун овладевайтӧ марксистско-ленинскӧй теорияӧн, велӧдӧ да тӧдӧ общественнӧй развитиелысь законъяс да кужӧ та вӧсна ориентируйтчыны международнӧй да пытшкӧсса обстановкаын. Сійӧ—сӧветскӧй обществолӧн водзынмунысь том морт, коді производство вылын, любӧй государственнӧй удж вылын петкӧдлӧ дисциплинированностьлысь организованностьлысь образецъяс.

Врагъяс, кодъяс сюйсьылісны ВЛКСМ ЦК да комсомол ӧткымын областнӧй комитетъясын руководствоӧ, вӧчисны ставсӧ, медым орӧдны комсомольскӧй кадръясӧс идейнӧя воспитывайтӧм, большевистскӧя калитӧм. Комсомольскӧй работникъяс пӧвсын найӧ культивируйтлісны невежество да теоретическӧй бӧрӧкольӧм. Бытовӧй разложениеӧн, семейственностьӧн да круговӧй порукаӧн найӧ зільлісны пӧдтыны томйӧзлысь идейнӧй олӧмсӧ.

Партия Центральнӧй Комитет отсӧгӧн комсомол руководствоын врагъясӧс разоблачитӧма. Комсомол водзын ӧні сулалӧ мог—помӧдз бырӧдны вражескӧй охвостье, помӧдз вытравитны врагъяслӧн культивируйтӧм сісьсӧ да антибольшевистскӧй нравъяссӧ, вылӧ кыпӧдны комсомольскӧй активӧс да став томйӧзӧс политическӧя воспитайтӧм. Партийнӧй пропаганда йылысь ВКП(б) ЦК-лӧн постановление, коді партия да сӧветскӧй интеллигенция паськыд слӧйяс идейнӧй олӧмын кыпӧдіс зэв ыджыд подъём,—сійӧ комсомольскӧй кадръясӧс политическӧя воспитайтан система перестроитӧм вылӧ ключ. Быд комсомольскӧй работник должен руководствуйтчыны партия Ценральнӧй Комитет индӧдӧн, мый „марксизм-ленинизм теория тӧдтӧг, большевизмӧн овладейттӧг, ассьыд теоретическӧй бӧрӧкольӧм вентӧг, миян кадръяс кутасны чотны кыкнан кок выланыс, ӧд социалистическӧй строительство став отрасльясӧн правильнӧя веськӧдлан мог практикъяссянь требуйтӧ марксистско-ленинскӧй теория подувъясӧн овладейтӧм, требуйтӧ практическӧй уджлысь вопросъяс разрешайтігӧм теорияӧн руководствуйтчыны кужӧм".

Ставсоюзса коммунистическӧй (большевикъяс) партиялӧн история кузя книга веськӧдӧма сӧветскӧй интеллигенция дінӧ, миян кадръяс дінӧ, сы лыдын и комсомольскӧй кадръяс дінӧ. Но зэв уна комсомольскӧй веськӧдлысьяс сы пыдди, медым

(Помсӧ видзӧд 2 листб).

СНИМОК ВЫЛЫН: Щорс нуӧдӧ атакаӧ.
Художнік П. Супонін картіна вылыс. (Выставка „Зорігалыс Украіна". Кіјев кар).

Украинаысь гетманщинаӧс бырӧдӧмлы 20 во тырӧм

КИЕВ, 14. Талун сӧветскӧй Украинаса уджалысь йӧз пасйӧны гетманщинаӧс бырӧдӧмлы 20 во тырӧм. Республикаса предприятиеясын, колхозъясын, учебнӧй заведениеясын вӧліны унайӧза митингъяс да собраниеяс.

Житомирскӧй областьын Черница сиктса (Новоград—Волынскӧй район) „Август 1-ой лун" нима колхоз клубын казьтылӧмъяслӧн выступитіс 70 арӧса колхозник Ф. Завальчук.

— 1918 вося декабрь первой лунъясӧ,—висьталіс сійӧ,—миян сиктӧ пырис немецкӧй империализм ставленик гетман Скоропадскийлӧн банда. Гетманецъяс корисны вӧвъяс, мӧсъяс, порсьяс. Сроксӧ сетісны 5 час. Совещайтчим ми общӧй собрание вылын да решитім тайӧ приказсӧ выполнитны сӧмын частичнӧ. Сэки гетманскӧй бандитъяс ӧзтісны миянлысь сикт нёльнан помсяньыс. Сотчис 60 хата. Биын пӧгибнитіс крестьянскӧй овмӧс, пӧгибнитісны ывбабаяс, челядь, кодъясӧс оз позь вӧлі спаситны. Миян сиктса 10 мортӧс бандитъяс лыйлісны пулемётъясысь.

Татшӧм жӧ участь суис Романовкаса, Гульскса да мукӧд сиктъясса уджалысь йӧзӧс. Гульск сиктын гетманецъяс виисны 30 крестьянинӧс. Водзӧ терпитны гетманскӧй бандитъясӧс эз вӧв вын. Революционнӧй партизанскӧй отрадъяскӧд ӧтвылысь ми уськӧдчим гетманскӧй изуверъяс вылӧ да бырӧдім тайӧ кровавӧй бандасӧ.—Не тӧдны ӧні миявлысь сикт. Ӧні ми олам зажиточнӧя да культурнӧя.

ШКОЛАЯСЫН ТӦВСЯ КАНИКУЛЪЯС НУӦДӦМ ЙЫЛЫСЬ

Комсомоллӧн Центральнӧй Комитет примитіс шуӧм 1938-39 вося тӧвся каникулъяс нуӧдӧм йылысь.

ВЛКСМ ЦК объяжитіс обкомъясӧс, крайкомъясӧс, нацреспубликаясса комсомол ЦК-ясӧс, горкомъясӧс, райкомъясӧс да первичнӧй комсомольскӧй организацияясӧс нуӧдны тӧвся каникулъяс кежлӧ бура лӧсьӧдчӧм, коді обеспечитас велӧдчысьяслы здоровӧй да культурнӧй шойччӧм.

Комсомольскӧй организацияяс народнӧй образование органъяскӧд, профсоюзнӧй организацияяскӧд, физкультура да спорт делӧяс кузя комитетъяскӧд, Осоавиахим сӧветъяскӧд да батьмамкӧд ӧтлаын тӧвся каникул лунъясӧ долженӧсь котыртны выльвося ёлкаяс да массӧвӧй детскӧй праздникъяс, велӧдчысьяслысь миян странаса знатнӧй йӧзкод, СССР да союзнӧй, автономнӧй республикаясса Верховнӧй Сӧветса депутатъяскӧд, орденоносецъяскӧд, Сӧветскӧй Союзса Геройяскӧд, Краснӧй Армияса командиръяскӧд, наука, искусство да спорт кузя мастеръяскӧд.

Быд школаын должен лоны паськӧдӧма клубнӧй удж. Рекомендуйтсьӧ котыртны челядьлысь художественнӧй самодеятельность петкӧдлӧм, вӧчавны маскарадъяс, старшӧй классъясса велӧдчысьяслы вечеръяс да октябряталы утренникъяс, лыжнӧй да конькобежнӧй ордйысьӧмъяс, шахматно-шашечнӧй турниръяс, экскурсияяс, прогулкаъяс, военизированнӧй ворсӧмъяс да походъяс.

ВЛКСМ ЦК торйӧн веськӧдіс комсомольскӧй организацияяслысь вниманиесӧ детскӧй домъясса воспитанникъяслы интереснӧй каникулъяс котыртны колanлун вылӧ.

Несчастнӧй случайяс предупредитӧм могысь ВЛКСМ ЦК обяжитіс комсомольскӧй организацияясӧс тӧждысьны противопожарнӧй мераяс йылысь, бура лӧсьӧдны став помещениеяс, кӧні кутасны нуӧдсьыны челядьлы ёлкаяс, массӧвӧй гулайтӧмъяс. Став детскӧй праздникъяс вылын лӧсьӧдсьӧ дежурство горкомъясса, райкомъясса работникъяслӧн, комитетса секретаръяслӧн, ВЛКСМ ЦК комсоргъяслӧн, вожатӧйяслӧн, педагогъяслӧн да бать-мамлӧн.

ГЕРМАНИЯЛӦН ПОЛЬСКӦЙ ГРАНИЦА ВЫЛЫН ВОЕННӦЙ ЛӦСЬӦДЧӦМЪЯС

ПРАГА, 14. Иностраннӧй журналистъяслӧн кругъясын передайтӧны Германиялӧн военнӧй лӧсьӧдчӧмъяс ёнмӧдӧм йылысь, медсясӧ Польшалы паныд. Асыввыв Пруссияса да Силезияса став территория вылын мунӧны войскалӧн тӧдчана передвижениеяс. Судетскӧй областьса став гарнизонъяс мӧдӧдӧма Силезияӧ. Венаын резервистъяслӧн квайт призывнӧй возраст получитісны повесткаяс январь тӧлысьын локны армия радъясӧ. Лихорадочнӧй военнӧй лӧсьӧдчӧм тыдалӧ йитчӧма Польшаысь украинецъяслӧн заселитӧм территорияяс мырддян планкӧд.

(ТАСС).

161

КОМСОМОЛЬСКОЙ КАДРЪЯСÖС БОЛЬШЕВИСТСКÖЯ ВОСПИТАЙТÖМ

котыртны активнöй отсöг кадръяслы водзынмунысь революционнöй теорияöн овладейтöмын, виччысьöны кутшöмкö особöй директиваяс. Пример вылö, комсомоллöн Тульскöй обкомса секретарь Ковтун ёрт сетiс районнöй организацияяслы индöд: „Виччысьöй директиваяс". Комсомольскöй работникъяс и Тульскöй областьын зiльöны партиялысь история самостоятельнöя велöдöмö, но оз получайтны ни отсöг, ни поддержка. „Виччысьöй директиваяс"—со дзик öтi бюрократическöй директива, кодi вонс комсомол обкомсянь. Комсомоллöн Киевскöй обком партийнöй пропаганда йылысь ВКП(б) ЦК постановление йöзöдöм бöрын чукöртiс первичнöй комитетъясса секретаръяслысь совещание и тайöн ограничитчис.

Миян томйöз водзын восьсасьöс став познанлунъяс марксистско-ленинскöй теориян, тöдöмлунъяслöн став озырлунъясöн, наука высотаясöн овладейтöм вылö. Большевикъяслöн пöрысьджык поколение велöдчис царскöй ищейкаясöн преследуйтан условиеясын, велöдчис марксизм-ленинизм классикъяслöн произведениеяс серти, кодъяс лэдзсисны сэки да паськöдсисны Россияын гырысь сьöкыдлунъясöн да зэв ичöт лыда экземпляръясын. Миян советскöй томйöз водзын паськыда восьтöма институтъяслысь, библиотекаяслысь, читальняяслысь öдзöсъяс. Миян томйöз олö шуда кадö, кор марксизм-ленинизм классикъяслöн произведениеяслысь лэдзсьöны миллионнöй тиражъясöн. Том советскöй интеллигенция, комсомольскöй кадръяс иметöны öнi асланыс киясын марксизм-ленинизмöн овладейтöм кузя замечательнöй пособие—„ВКП(б) историялысь Кратнöй курс".

Сiдзкö комсомольскöй кадръяслы колö сöмын петкöдлыны воля да характерлысь чорыдлун водзынмунысь революционнöй теорияöн овладейтöмын. Колö лöсьöдны комсомольскöй средаын, комсомольскöй актив пöвсын обстановка, кодi отсалö теория изучитöмлы, обстановка, кодын травитсис эськö чванство, самомнение, теория дiнö, велöдчöм дiнö наплевательскöй отношение: „Ме пö ставсö тöда, да меным нинöм пö велöдчыныс". Колö уськöдны тöдвылад, кутшöм сарказмöн висьтавлiс Владимир Ильич Ленин томйöзлы татшöм сяма чванливöй верхоглядъяс йывсьыс:

„Ме кö тöда, мый тöда этшща, ме шедöда сiйöс, медым тöдны унджык, но морт кö кутас висьтавны, мый сiйö коммунист, да мый сылы пö тöднысö нинöм прочнöйсö оз ков, то коммунист кодъыс сыысь нинöм оз артмы".

Матыса кадын заводитчасны комсомольскöй конференцияяс. Тайö конференцияяс вылас, комсомольскöй активлöн öнi мунысь собраниеяс вылын должен лоны паськöдöма томйöзöс идейнöя воспитайтöмын тырмытöмторъяслы збыль критика да самокритика. Большевистскöй самокритика отсалас комсомоллы помöдз бертны аслас пöвсысь вражескöй агентуралысь став колясъяссö, йиджтыны комсомоллысь став уджсö вылын идейностьöн. Колö смелджыка выдвигайтны веськöдлана удж вылö комсомолецъяслысь выль кадръяс да решительнöя мездысьны бюрократъясысь, сомнительнöй, разложитчöм, томйöз массаясысь орöм йöзысь.

Комсомольскöй организацияясын став йдейно-воспитательнöй уджыс должен служитны зэв важнöй цельлы—быдлун дорны томйöзысь работникъясöс, кодъяс беззаветнö преданнöйöсь великöй делöлы, код вöсна тышкасьöны миян партия да сылöн ленинско-сталинскöй Центральнöй Комитет. Воспитывайтны повтöм да сюсь боецъясöс, кодъяс способнöйöсь вайöдны помöдз народлысь став врагъяссö грöмитöм. Воспитывайтны да нуöдны миянлысь томйöзöс партия веськöдлöм улын водзö сталинскöй туй кузя, коммунизмлöн тырвыйö победаöдз.

(„Правдалöн" передовöй).

СНИМОК ВЫЛЫН: 2 номера вöрзаводса слесар Алексей Малыгин кровельнöй уджъяс вылын.

БОСЬТЧÖНЫ ВКП(б) ИСТОРИЯ ПЫДIА ВЕЛÖДÖМÖ

Декабрь 10 лунö Сыктыв вöрпромхоз бердса комсомольскöй организацияса комсомолецъяс восьса комсомольскöй собрание вылын тöдмасисны „ВКП(б) история Краткöй курс" лэдзöмкöд йитöдын партийнöй пропаганда сувтöдöм йылысь ВКП(б) ЦК шуöмöн.

Комсомолецъяс ошкисны тайö шуöмсö да кöсйысисны босьтчыны ВКП(б) история пыдiа велöдöмö. Торъя комсомолецъяс, кыдзи Дядкин да Данилов ёртъяс кöсйысисны велöдчыны босьтчыны индивидуальнöй методöн. Найö ветлöны партк абинетö лекцияяс да докладъяс вылö, пользуйтчöны первоисточникъясöн. Комсомолец Горчаков ёрт сiдз жö велöдчыны босьтчис самостоятельнöя. Мукöд комсомолецъяслы, кодъяс оз вермыны самостоятельнöя уджавны „ВКП(б) история Краткöй курс" вылын, комсомольскöй комитет котыртö политкружок.

Тайö жö собрание вылас комсомольскöй организация аслас радъясö примитiс куим выль комсомолецöс—Безносова, Кузиванова да Филиппов ёртъясöс.

Полугрудов.

Визинга, Сыктыв район.

Ошкöны ВКП(б) ЦК-лысь шуöм

Декабрь 9 лунö Шойнаты средней школа бердса комсомольскöй организацияын муніс комсомольскöй собрание, кöнi комсомолецъяс обсуждайтiсны „ВКП(б) история краткöй курс" лэдзöмкöд йитöдын партийнöй пропаганда сувтöдöм йылысь ВКП(б) ЦК-лысь шуöм. Собрание вылö волiсны 34 комсомолец. Комсомолецъяс ыджыд кыпыдлунöн обсуждайтiсны тайö шуöмсö да шуисны босьтчыны ВКП(б)-лысь история пыдiа велöдöмö.

Тайö жö собрание вылас комсомольскöй организация примитiс 2 выль шленöс.

Забоев.

ВÖЧНЫ КОЛАНА ВЫВОДЪЯС

Декабрь 8—11 лунъясö муніс Емдiн районса VI-öд комсомольскöй конференция. Конференция вылö 141 делегатысь волiсны 132 делегат.

Отчетной доклад вöчис райкомолса секретарь Пархачев ёрт. Райком отчитайтчис 15 тöлысся уджысь.

Отчетысь да сёрнисъясысь тыдовтчис, мый отчетной кадколастын районнöй комсомольскöй организация шедöдiс гырысь успехъяс. Тайö каднас комсомолö примитöма район пасьта 591 том мортöс, котыртöма 18 выль первичнöй организация, на пöвсысь 8 колхознöй комсомольскöй организация. Районнöй комсомольскöй организация бура уджалiс СССР-са, РСФСР-са да Коми АССР-са Верховнöй Советъясö бöрйысьöмъяс кузя избирательнöй кампаниеясын. Енмисны комсомольскöй организацияяслöн томйöзкöд йитöдъяс.

Но такöд тшöтш сёрнитысьяс пасисны да чорыда критикуйтiсны ВЛКСМ райкомлысь тырмытöмторъяссö да öшибкаяссö. ВЛКСМ-райком эз куж закрепитны комсомолецъяслысь да несоюзнöй томйöзлысь вöвлытöм ыджыд политическöй да производственнöй активностьöс, кодöс вöлi шедöдöма Верховнöй Советъясö бöрйысьöмъяс дырйи.

ВЛКСМ райком, сылöн бюро да секретарь Пархачев ёрт зэв регыд вундiсны ВЛКСМ ЦК IV-öд пленум шуöмъяс йылысь, гöгöрвоисны найöс кыдзи регыд кадся кампание. Райкомол эз мобилизуйт комсомольскöй организацияясöс юöмъяскöд, разгулкöд, бытöвöй разложениекöд пöщадатöм тыш вылö, мый вöсна торъя комсомольскöй организацияясын (риковскöй, лыатыса, арабачса да с. в.) паськалiсны юöмъяс. Сёрнитысьяс торйöн ёся критикуйтiсны риковскöй комсомольскöй организацияса веськöдлысьясöс, кöнi нёль комсомолец—Трошев, Рубчаков, А. Ярапов да Полещиков—систематически юöны да хулиганитöны, но ни первичнöй организация, ни райкомол бöръя кадöдз тайö йöз кузяыс эз вöчны некутшöм выводъяс, олiсны мирöн. Райкомолса секретарь Пархачев ёрт юöмъяскöд да бытöвöй разложение фактъяскöд, кыдзи комсомолын вражескöй уджлöн основнöй методкöд тышкасьöм пыдди, ачыс торйöдчис гöтырыскöд да занимайтчис райкомолын некомсомольскöй делöясöн, гижалiс комсомолкаяслы интимнöй письмöяс да с. в.

Райкомол эз куж большевистскöя котыртны томйöзлысь идейно-политическöй воспитание. Райкомол формальнöя вынсьöдiс пропагандистъясöс, лöсьöдiс кружокъяс да школаяс, а кыдзи найö уджалiсны — интересуйтчис омöльджыка. Уна пропагандистъяс эз уджавны ньöти, либö уджалiсны некытчö шогмытöма. Бюроса шленъяс Пархачев, Пантелеева, М. Коновалов, Лапин, Г. Коновалов да Суровцев сöмын больгисны политучеба йылысь, томйöз пöвсын идейно-политическöй воспитание йылысь, а асьныс пропагандистскöй уджöн эз занимайтчыны. Во чöжöн эз вöв нуöдöма пропагандистъяслысь ни öтi семинар.

Райкомол лэдзис гырысь öшибкаяс комсомолецъясöс вöтлöмын da налысь судьбасö решайтöмын. Отчетнöй кадколастын райкомолöн вöлi вöтлöма комсомолысь 35 мортöс, на пöвсысь унджыксö лöжнöй, прöвериттöм материалъяс серти. 23 мортöс восстановитöма бöр, но абу кысьöма кывкутöмö ни öти клеветникöс. Сёрнитысьяс пасисны, мый обкомолсы пыдди, медым веськöдны райкомоллысь тайö öшибкаяссö, ачыс вöчис ыджыд öшибка арабачскöй организациясь 4 комсомолецöс заочнöя да материалъяссö бура прöвериттöг вöтлöмöн.

ВЛКСМ райком эз справитчы „ВКП(б) история Краткöй курсöн" комсомолецъясöс да томйöзöс тöдмöдöмын. Тайö уджыс муніс формальнöя, сöмын гораа лыддьöмöн, комсомолецъяслöн самостоятельнöй лыдытöг, консультацияяс да отсöг котырттöг.

Делегатъяс индiсны сiдзжö, мый райкомол бöръя кадöдз эз вайöд пöрадокö комсомольскöй овмöс. Öнi кежлö эм нöшта 20 саяс личнöй делö, кодъяс лыддыссьöны „неизвестнöйясöн", 60 гöгöр комсомолец оз иметны комсомольскöй билетъяс. Сёрнитысьяс пасисны, мый кор райкомолын уджалiс Колегов, то комсомолецъяслы мырддялiс билетъяссö райкомол шуöмтöг, ачыс.

Райкомол эз пöрт олöмö ВЛКСМ ЦК VI-öд пленумлысь шуöмъяссö выль пырöм комсомолецъяскöд уджалöм йылысь, быд колхоз бердö комсомольскöй организацияяс котыртöм йылысь. Район пасьта 55 колхозын абуöсь комсомольскöй организацияяс, унджык выль пырöм комсомолецъясыс оз иметны общественнöй поручениеяс, оз судзöдны да лыддьыны газетъяс да с. в.

Ставыс сёрнитiсны отчет кузя 48 делегат. Конференция райкомоллысь отчетнöй кадколастса уджсö признайтiс неудовлетворительнöйöн.

Конференция райкомоллысь выль составсö бöрйис 35 шленысь да 5 кандидатысь. Ревизионнöй комиссия бöрйöма 5 мортысь да областнöй конференция вылö делегатъясöн 31 мортöс.

МЕРЕКАЛОВ НИМА ОТРЯДЫН

Ми велӧдчам Выльгортса начальнӧй школаын, 3 „а" классын. Пионерскӧй отряд миян классын котыртчис сентябрь тӧлысьын таво. Отрядлы ми босьтім Мерекалов ёртлысь ним. Отрядын öні лыддьыссьӧ 26 пионер. Вожатӧйӧн уджалӧ А. М. Козлова ёрт.

Ленинско - Сталинскӧй комсомоллы 20 во тырӧмкӧд йитӧдын ми вӧчлім сбор, кытчӧ волісны тшӧтш райкомол бердса комсомольскӧй организациялысь комсомолецъяс. Найӧ кӧсйысисны миян отрядлы ньӧбны пионерскӧй атрибутъяс. Но со кадыс колис нин кык тӧлысь, а найӧ знамъяысь кындзи миянлы нинӧм на эз ньӧбны. А ми кутшӧм радӧсь вӧлім, надейтчим, мый атрибутъяс лоасны.

Öні асланым удж йылысь. Ми шуим пионерскӧй занятиеяс нуӧдны быд средаӧ, кор общӧй сбор, а кор и мукӧд тор. Вӧчим аслыным уджалан план. Беседаяс нуӧдны ми корлывлам партиецъясӧс, комсомолецъясӧс, велӧдысьясӧс да мукӧдӧс.

Пионерскӧй сборъяс да беседаяс мунӧны гажаа и интереснӧя. Сбор водзвылын ми пыр ворсам да сьылам. Öні, декабрь 7 лунӧ, сбор вылын вӧлі беседа Павлик Морозов йылысь. Беседа вӧлі ёна интереснӧй. Ми зэв ыджыд интересӧн кывзім Павлик Морозов йылысь. Медся нин ёна кажитчис сійӧ, кыдзи Павлик Морозов разоблачитіс ассьыс батьсӧ, кыдзи классӧвӧй врагӧс. Павлик эз жалит батьсӧ, а радейтіс ас морӧс вывсьыс гӧрд галстуксӧ, партиялысь делӧ. Павлик, кыдзи настоящӧй пионер, пӧртіс олӧмӧ торжественнӧй обещаниелысь кывъяс.

Ми кӧсйысям лоны сэтшӧмӧн жӧ, кутшӧм вӧлі Павлик Морозов. Кӧсйысям лоны сюсьӧн, вернӧйӧн Ленин—Сталин партиялы. Ми кӧсйысям велӧдчыны сӧмын „отлично" да „хорошо" вылӧ.

Кузиванов Веня, Ларуков Ваня, Сивкова Тамара, Мальцева Анюта да мукӧд пионеръяс.

Тайӧ письмӧас Мерекалов нима пионерскӧй отрядса пионеръяс висьталӧны асланыс удж йылысь. Налӧн, дерт, уна тор на оз тырмы, медым отрядын уджыс вӧлі нӧшта на интереснӧй. Позьӧ налы нуӧдны шуам конькиӧн, лыжиӧн исласьӧмъяс, музыкальнӧй инструментъяс вылын ворсӧм да уна мукӧдтор. Но найӧ уджалӧны. Налӧн овлӧны сборъяс, беседаяс. Пионеръяс асьныс водзмӧстчӧны уджын. Пионеръяс, гижӧй асланыд отряд, звено удж йылысь. Висьталӧй асланыд опыт йылысь.

Оз раԃејтны тӧжԁыԍны

Час сіктын (Сыктывԁін рајон) ем піоԋерскӧј клуб. Велӧԁчӧм бӧрын уна школԉ-ԋік волӧ тајӧ клубас: најӧ кӧсјӧны гажаа ԁа ԁолыԁа коԉԉавны асԍыныс прӧсткаԁ. Сӧмын клуб налыԍ кӧсјӧмсӧ оз могмӧԁ.

Ем біԉԉіарԁ, но сіјӧ бесхоԅајственнӧј состојаԋіјеын. Ԋӧԏі выԉ гаԅет абу, пызанјас вылын кујлӧны сӧмын важ гаԅетјас.

Тыԃалӧ, Часса комсомоԉскӧј органіԅацијајас оз раԃејтны тӧжԁыԍны чеԉаԁӧс воспітајтӧм вӧсна, кӧԏ сы јылыԍ најӧ оз еща ԍорԋітлыны.

Пјатков.

СНИМОК ВЫЛЫН: Вӧрзавод бердса ФЗУ-ын велӧдчысьяс—Забоев, Коданев, Гребенников, Куликов да мукӧдъяс изучайтӧны вӧрпилитан рама.

ВУНӦДӦМ УЧАСТОК

Кулӧмдін районса школаясын пионер удж пуктӧма слаба. Уна отрядын весиг отряднӧй сборъяс, ни звеньевӧй занятиеяс оз овлыны. Вожатӧйяс отрядъясын уджалӧны вывті слаба, а Помӧздін да Пожӧг НСШ-ясын дзик оз уджавны.

Кутшӧма райкомол веськӧдлӧ пионерскӧй отрядъяс уджӧн да отсалӧ вожатӧйяслы?

Районын эмӧсь выльӧн выдвинитӧм вожатӧйяс, кодъясысь унаӧн оз тӧдны пионерскӧй удж кузя уна тор. Налы колӧ быдлунъя отсӧг. Но тайӧ отсӧгыс налы райкомолсянь да пионеротделын юралысь Мамонтов ёртсянь абу. Пионер вожатӧйясӧн веськӧдлӧм вывті омӧль. Инструктивнӧй совещаниеяс, семинаръяс, беседаяс накӧд оз овлыны. Письмӧясӧн индӧдъяс райкомолсянь налы оз жӧ волы. Мамонтов весиг оз ӧтвечайт вожатӧйяслы найӧ юасьӧмъяс вылӧ.

Школаясӧ, отрядъясӧ, вожатӧйяс дорӧ Мамонтов да райкомолса мукӧд уджалысьяс волӧны зэв гежӧда. А кор воласны налӧн овлӧ сӧмын общӧй сёрниыс, некор оз тӧдмасьны пыдиа вожатӧйяс уджӧн, оз отсавны налы.

Неважӧн Мамонтов лэччыліс Ручӧ. Пыралӧма школаӧ, сёрнитӧма мый сюрӧ йылысь, но вожатӧйяслы ни отсӧг, ни найӧ юасьӧмъяс вылӧ ӧтвет абу сетӧма. Мамонтов кӧсйысьӧма рытнас нуӧдны вожатӧйяскӧд инструктаж, но и тайӧс абу нуӧдӧма, рытнас сійӧ абу нин вӧлӧма Ручын, пышйӧма. Пионерскӧй удж Кулӧмдінса райкомоллӧн вунӧдӧм участок.

Кулӧмдін районын пионерскӧй уджлӧн татшӧм состояниеыс мыжалӧ обкомолса веськӧдлысьясӧс да медводз обкомолса пионерскӧй отделын юралысьӧс Кайдалова ёртӧс. Райкомолъяс пионерскӧй удж кузя колана веськӧдлӧм обкомолсянь оз чувствуйтны, Кайдалова торъялӧма районъясысь, пионерскӧй отрядъясысь, оз веськӧдлы налӧн.

Н.

ВОССИС КОЛХОЗНӦЙ КЛУБ

„Выль войвыв" колхоз бердын (Кулӧмдін район) оборудуйтӧма колхознӧй клуб да читальня, судзӧдӧма газетъяс да журналъяс.

Уджалӧм бӧрын колхозникъяс, томйӧз да комсомолецъяс гажаа коллялӧны ассьыныс прӧсткадсӧ. Колхознӧй клуб бердын уджалӧ ликпункт.

КИНОТРЕСТЫН ЫДЖЫДАЛӦ ОБЛОМОВЩИНА

Делӧыс вӧлі Айкинаын. Сиктсӧвет керка бердӧ сувтіс Кинотрестлӧн звуковӧй автокино передвижка. Сиктӧ ӧшлісны афишаяс. Кино-механикъяс Осипова да Кругляков ёртъяс сиктсӧветса юралысь Некрасов ёрт дінӧ пырӧмӧн тшӧтш висьталісны, мый талун лоӧ звуковӧй кино „19-ый год".

Клубӧ чукӧрмис уна йӧз. Локтісны колхозникъяс, колхозницаяс, сиктса интеллигенция. Кино налӧн медся радейтана тор, но омӧль сійӧ, мый найӧ этшаысь аддзылӧны сійӧс.

Заводитчис кино. Кыліс музыка. Но друг лӧнис бӧр. Чӧвусис. Весьшӧрӧ кино-механикъяс ноксисны, мыйкӧ лӧсьӧдісны, немтор эз артмы. Кыптіс шум:

— Вайӧ бӧр сьӧмсӧ...

— Ылӧдланныд сӧмын...

— Абу ӧд мі мыжаӧсь,— мыжа гӧлӧсӧн вочавидзис Осипова ёрт. Аппаратыс абу исправнӧй, а Кинотрест тшӧктӧ уджавны...

Мӧд лунас кино-механикъяс оз нин вӧлі петкӧдлыны киносӧ, но Емдін райкиноса юралысь Исаков ёрт бара жӧ найӧс заставитіс уджавны шогмытӧм аппаратӧн. Кино-механикъяс сійӧ жӧ сиктас мӧд лунас бара сӧмын кыпӧдісны недовольство.

Татшӧм положениеыс абу сӧмын Айкинаын. Татшӧм положениеыс дзоньнас Кинотрест системаын. Быдлаын колхозникъяс норасьӧны Кинотрест омӧль удж вылӧ и тайӧ норасьӧмыс справедливӧй.

Коми АССР-са Кинотрест водзӧ вӧлі сувтӧдӧма мог—обеспечитны колхозъяс, сиктъяс, вӧрпунктъяс кино сетьӧн. Кутшӧма жӧ Кинотрест пӧртіс олӧмӧ ассьыс могсӧ?

1938 воын кино сеть котыртан план серти Кинотрест должен вӧлі республика пасьта сувтӧдны 8 немӧй да звуковӧй установка. Та вылӧ вӧлі став позянлуныс. Но тайӧ плансӧ Кинотрестса веськӧдлысьясӧн позорнӧя провалитӧма. 48 немӧй киноустановкаысь, кодъяс эмӧсь сиктъясын, уджалӧны сӧмын 29 точка. 19 звуковӧй установкаысь уджалӧ 17. План серти сідз жӧ вӧлі шуӧма лӧсьӧдны звуковӧй установкаяс Веслянаса, Кряжкса да Койгорт вӧрпунктъясӧ, но Кинотрестлӧн планыс планӧн и коли. Сійӧ эз и петав Кинотрест кабинетысь, весьшӧрӧ вӧрлэдзысьяс эскисны Кинотрестса веськӧдлысьяс вылӧ.

Нӧшта омӧль состояниеын Кинотрестлӧн овмӧсыс. Уна дас киноустановкаяс, кодъясӧс тырвыйӧ позьӧ вӧлі используйтны сиктъясын, куйлӧны да сімӧны складъясын. Складъясын куйлӧны да сімӧны дона инструментъяс, кодъяс абутӧм вӧсна механикъяс оз вермыны ремонтируйтны аппаратъяс. Складъясын куйлӧ уна дас комплект кино-аппаратура.

Смета серти Кинотрестлы тайӧ воын государствоӧн вӧлі лэдзӧма 39.000 шайт ремонтнӧй мастерскӧй стрӧитӧм вылӧ, но Кинотрестса управляющӧй Старцев ёрт весиг ез думыштлы заводитны, мый вӧсна став кино-аппаратурасӧ лишитӧма ремонтысь.

Абу ньӧти организация, кӧні эськӧ вӧлі ыджыдалӧ кадръяс дінӧ татшӧм беспечнӧй да пренебрежительнӧй подход. Кинотрест системаын абу создайтӧма некутшӧм условие кадръяс быдтӧм да воспитайтӧм вылӧ. Кадръяс дінӧ тайӧ хулиганскӧй отношениеыс ыджыдалӧ и öні. Эз весьшӧрӧ Кинотрестысь пышйыны уна дас механик, шофер, демонстратор. Сійӧн и висьтавсьӧ сійӧ, мый республика пасьта оз уджавны 30 саяс киноустановка.

Кинотрестын уджалӧны и отличнӧй кадръяс, стахановецъяс, но найӧс некод оз тӧд. Шойнаты районса механикъяс А. Габов, Савельев да Латкин ёртъяс ӧти тӧлысьын сетӧны 40 сеансӧдз, но налысь опытсӧ некод оз тӧд. Но механикъяс пӧвсын эмӧсь и лодыръяс, рвачъяс да проходимецъяс, кодъяс сӧмын кыпӧдӧны колхозникъяслысь недовольство.

Кинотрестса управляющӧй Старцев ёрт уджалӧ кывкуттӧма. Сійӧ оз тӧждысь бурмӧдны Кинотрестлысь уджсӧ. Ӧти Сыктывдінса райкинотрестӧ сійӧ во чӧжӧн назначитліс вит юралысьӧс, кодъяс пӧвсын унджыкыс вӧліны жуликъяс да проходимецъяс, кыдзи Щепетев, кодi гусяліс райкинотрестлысь кассасӧ да кисьтіс районын кинофикация удж. Трестын эмӧсь и мукӧд хищениеяс, но накӧд Старцев олӧ мирӧн. Растратаяслӧн сумма ӧти Сыктывдін район кузя составляйтӧ 6,000 шайт, но ни ӧти растратчикӧс кывкутӧмӧ абу-на кыскӧма.

Кинотрест да сені управляющӧй Старцев ёрт асланыс уджӧн оз справляйтчыны. Делӧвӧй, оперативнӧй удж пыдди сэні ыджыдалӧ обломовщина. Абу и дивӧ, мый тайӧ беспечнӧй веськӧдлысьяс вӧснаыс кисьтӧма республикаысь кинофикация удж. Мый вӧчсьӧ районъясын Старцев ёрт оз тӧд.

Колхознӧй томйӧз, комсомолецъяс да сиктса интеллигенция требуйтӧны решительнӧя бурмӧдны сиктъяс кинӧӧн обслуживайтӧм. Найӧ требуйтӧны весавны Кинотрест проходимецъясысь, кодъяс ӧнӧдз на обитайтчӧны сэні, да дзугӧны Кинотрестлысь уджсӧ.

Сер. Попов.

162

Комсомольскӧј бригаԁалы бур бытовӧј условіјејас

41.000 кубометр вылын качествоа вӧр кӧсјысіс пӧрӧԁны ԁа кыскыны тајӧ вӧрлеԇан ԍезонын Кібра ԍіктса (Сыктыв раjон) Кіров німа колхозса комсомольско-молоԁежнӧј бригаԁа.

Комсомольско-молоԁежнӧј бригаԁа збыльыс уԁарнӧја кутчысіс асьыс кӧсјӧмјассӧ оломӧ пӧртӧмӧ. Талун кежлӧ бригаԁаса шлеԋјас кыскісны-нін 200—300 кубометрӧн морт вылӧ. Тајӧ 12 морта бригаԁаыс петкӧԁлӧ образцовӧј ужлыс прімер Кібра вӧрпунктса Војщугрӧм вӧручастокса став рабочӧјјаслы.

Бригаԁа верміс ескӧ шеԁӧԁны нӧшта гырыс побеԁајас, сылы-кӧ вӧлі лӧсӧԁӧма бур бытовӧј ԁа културнӧј условіјејас.

Вӧручастокса аппарат тырмытӧмторјас вӧсна бригаԁалӧн щӧкыԁа овлӧны простојјас. Јамщщікјаслы абу-на прікрепітӧма ректысјасӧс ԁа сӧвтчысјасӧс. Бригаԁаӧ прікрепітӧма бракер Јуԁін јортӧс, коԁі оз тӧжԁыс быԁлун отр'ажајтны бригаԁалыс ужсӧ.

Торјӧн омӧла лӧсӧԁӧма комсомольскӧ - молоԁежнӧј бригаԁалы бытовӧј условіјејас. Баракын, кытчӧ тӧрӧ 12 морт олӧны 28 морт. Којкајас абуӧс, бригаԁаса шлеԋјас узӧны сплошнӧј нарјас вылын. Комсомолецјас унаыс-нін шыӧԁчылісны вӧрпунктса вескӧԁлысјас ԁінӧ бытовӧј условіјејас бурмӧԁӧм јылыс, но некущӧм бурмӧм ез-на ло.

Комсомольскӧј бригаԁа кӧсјӧ ужавны нӧшта бура. Но сіјӧ і требујтӧ лӧсӧԁны налы бур културнӧј ԁа бытовӧј условіјејас. І тајӧ објазанӧс лӧсӧԁны Кібра вӧрпунктса вескӧԁлысјас.

В. Ԋекрасов.

Колӧ бурмӧԁны олан условіјејас

Ԉестехнікумса строіԏельство вылын ужалыс рабочӧјјаслӧн олӧны лок условіјејасын. Олӧны ԋајт, кӧԇыԁ комнатајасын. Общежітіје ваӧн ԁа пескӧн оз обеспечіваітны, унаыс лоӧ овны ватӧг ԁа пестӧг. Унаыс овлӧ, мыј комендант Мусінов рабочӧјјаслы пузӧм ва јуклӧ порціјајасӧн пӧрт ԁорын суламӧн. Вывті омӧла ужалӧ і столовӧј. Културнӧја шојччӧм абу котыртӧма, краснӧј уголокын гаԅет, журнал абу, сӧмын сулалӧ кык улӧс. І абу ԁівӧ, мыј общежітіјеын паскалӧма јуӧм ԁа хуліганство.

Рабочӧјјас корӧны бурмӧԁны олан условіјејас, котыртны културнӧј шојччӧм.

Серԁітов.

КЛИНЦЫ НЕМЕЦКӦЙ ОККУПАНТЪЯСЫСЬ МЕЗДӦМЛЫ 20-ӧд ГОДОВЩИНА

КЛИНЦЫ (Орловскӧй обл), 14. Тӧрыт карса уджалысьяс йӧз пасйисны Клинцы немецкӧй оккупантъясысь да гайдамакъясысь мездӧмлы 20 во тырӧм.

1918 вося декабрь 14 лунӧ Н. А. Щорс Богунскӧй полк водзвылын пырис Клинцыӧ да тасянь Краснӧй Армияса мукӧд частьяскӧд ӧтлаын нуӧдіс наступление Киевӧ пырӧм петлюровскӧй бандаяслы паныд.

20 во тырӧмкӧд йитӧдын состоитчис горсоветлӧн торжественнӧй пленум. Фабрикаясын, колхозъясын нуӧдӧма беседаяс. Кар шӧрын, театр бердын, кӧні балкон вывсянь 20 во сайын выступайтліс Н. А. Щорс, состоитчис уджалысьяс йӧзлӧн ыджыд митинг.

Карын шуӧма воздвигнитны Н. А. Щорслы памятник.

СӦВЕТСКӦЙ СОЮЗЫН

ДОН ВЫВСА РОСТОВ, 14. Азовскӧй да Чернӧй мореяс вылын кыптіс шторм, коді воӧ 8—11 баллӧдз. Азовскӧй пароходстволӧн судноясс сулалӧны портъясын.

Абу юӧръяс „Ахиллеон" грузовӧй пароход йылысь, коді петіс декабрь 10 лунӧ Темрюкскӧй портысь Ейскӧ. Пароход корсьӧм мунӧ став Азовскӧй море пасьта самолётӧн, а сідз жӧ судноясӧн.

* *

МОСКВА, 14. Декабрь 25 лунӧ Тбилисиын воссяс парашютистъяслӧн ставсоюзса учебно-методическӧй сбор. Сӧветскӧй Союз став помъяссянь сэтчӧ воасны Осоавиахимлӧн мастер инструкторъяс да первой категорияа парашютистъяс.

45 лун чӧж найӧ кутасны освоивайтны высотнозатяжнӧй прыжокъяс да тренируйтчыны выль спортивнӧй самолётъяссянь чеччалӧмын.

* *

ТБИЛИСИ, 14. Грузияын заготовитӧма 7.389 тонн табак—вося план серти джын мындаыс. Кольӧм во тайӧ кад кежлӧ вӧлі заготовитӧма кык пӧв этшаджык.

10 000 ГАЗОГЕНЕРАТОРНӦЈ МАШІНА

ГОР'КІЈ, 10. Молотов німа автозавоԁын завоԁітчис оборуԁованіјелӧн монтаж, коԁӧс преԁназначітӧма пу ломтас вылын ужалыс газогенераторнӧј машінајас массӧвӧја лэԇӧм вылӧ.

1939 во завоԁітчӧмсаҥ автозавоԁ бостчас вӧчавны ԁеталјас ԁа установкајас аслас цехјасын газогенераторнӧј грузовікјаслы. Локтан во автозавоԁ ԁолжен сетны страналы 10.000 газогенераторнӧј грузовік.

НАНКИН УСЬӦМЛЫ ВО ТЫРӦМ

ЧАН КАЙ-ШИЛӦН ШЫӦДЧӦМ

ЛОНДОН, 14. Декабрь 13 лунӧ китайскӧй печать да общественность пасйисны Нанкин усьӧмлы во тырӧм.

Рейтер агентстволӧн Чунцинскӧй корреспондент юӧртӧ, мый Нанкин усьӧмлы во тыран лунӧ Чан Кайши, Китайын война перспективаяс вылӧ сувтлӧмӧн, висьталіс победаӧ тырвыйӧ эсканлун. Чан Кайши висьталіс: „Япония 18 тӧлысь воюйтӧм бӧрын став аслас армия, морскӧй да воздушнӧй флот отсӧгӧн кужис сӧмын оккупируйтны пунктъяс, кодъяс сулалӧны коммуникационнӧй линияяс пӧлӧн. Ханькоу да Кантон бӧрын Чанша да Наньчан каръяс босьтны японскӧй зильӧмъяслӧн провал петкӧдлӧ японскӧй армиялысь слаблун. Ӧнӧдз кӧ японецъяс действуйтісны ёнджыка кокни условиеясын Бейпин—Ханькоускӧй кӧрттуйсянь асыввыв равнинаяс вылын, то ӧні найӧ долженӧсь пырны китаецъяскӧд бойӧ сьӧкыд горнӧй условиеясын.

Народнӧй фронт комитетлы французскӧй компартиялӧн письмӧ

ПАРИЖ, 14. „Юманите" йӧзӧдӧ талун письмӧ французскӧй коммунистическӧй партия секретариатлысь, кодӧс декабрь 5 лунӧ мӧдӧдӧма народнӧй фронтлӧн национальнӧй комитетлы. Письмӧас индысьӧ, мый „ноябрь 10 лунӧ народнӧй фронтлӧн национальнӧй комитет, радикал-социалистскӧй партия руководстволысь декларация кывзӧмӧн, шуис ордӧны ассьыс уджсӧ сэтшӧм ногӧн, мый лэдзны разнӧй партияяслы, кодъяс примыкайтӧны народнӧй фронт дінӧ, висьтавны ассьыныс мнение тайӧ документ йывсьыс да сэсся босьтны определённӧй позиция рабочӧй классылысь да средней классъяслысь нянь вӧсна, свобода да мир вӧсна тышын единство сохранитӧм йылысь вопрос кузя. Ми чайтам, висьтавсьӧ водзӧ письмӧас, мый сійӧ кадсянь народнӧй фронтлӧн разнӧй партияяс имейтісны тырмымӧн кад, медым обсудитны положениесӧ, кодӧс лӧсьӧдӧма радикал-социалистъяс руководство декларацияӧн, коді, кыдзи ми тӧдам, некутшӧм ногӧн оз соответствуйт радикал - социалистскӧй партияса местнӧй организацияяс ыджыдджык лыдлӧн мнениелы.

Век жӧ народнӧй фронтлӧн национальнӧй комитет сӧмын ордіс ассьыс уджъяссӧ, и ми чайтам, мый вӧлі эськӧ полезнӧ чукӧртны комитетсӧ вылысь сэтшӧм ногӧн, медым подтвердитны реакция вынъяс боксянь угроза водзын, миян страналысь, демократиялӧн став вынъяслысь да мирлӧн став вынъяслысь единствоӧ вӧля".

ИСПАНИЯСА ФРОНТЪЯС ВЫЛЫН

Кыдзи юӧртсьӧ оборона кузя испанскӧй министерстволӧн официальнӧй сводкаын декабрь 13 лунӧ Матанера секторын (Леванта фронт) республиканскӧй войска кокниа венісны мятежникъяслысь кык атака.

Мукӧд фронтъяс вылын некутшӧм вежсьӧмъяс абуӧсь.

* *
*

Эспань агентство юӧртӧ, мый декабрь 13 лунӧ югдігас республиканскӧй войска взорвитісны кык контрмина клиническӧй госпиталь дінын (Университетскӧй городок). Коридор, кодӧс мятежникъяс нуӧдлісны му пыттi, вӧлі дзикӧдз жугӧдӧма.

Таысь кындзи Вильяверде секторын республиканскӧй войска аддзисны ыджыд подземнӧй уджъяс, кодӧс предпримитӧма противникӧн. Республиканецъяс взорвитісны подземнӧй сооружениелысь став тайӧ системасӧ. Взрывыс вӧлі зэв ыджыд да мятежникъяслы вӧчис существеннӧй воштӧмъяс.

Отв. редактор
Г. И. ТОРЛОПОВ.

Савойя да Ницца

(Справка)

Франция дінӧ итальянскӧй территориальнӧй притязаниеяс оз помасны сӧмын сійӧ французскӧй владениеясӧн, кодъяс торъялӧмаӧсь Францияысь мореӧн. Тайӧ притязаниеясыс висьталӧны сідз жӧ сы йылысь, мый фашистскӧй Италия кӧсйӧ нетшыштны кык кусок непосредственнӧ французскӧй республика территорияысь. Итальянскӧй фашистъяс восьсӧн требуйтӧны, медым Франция сетіс налы Тунисскӧд да Корсикакӧд тшӧтш сідз жӧ Савойя да Ницца.

Савойя да Ницца имейтӧны ыджыд военно-стратегическӧй тӧдчанлун. Тайӧ кыкнан областьыс главнӧй альпийскӧй хребётлӧн французскӧй склон вылынӧсь да кыкнаныс лоӧны петан туйӧн Рона ю долинаӧ французскӧй территориялӧн равниннӧй юкӧнӧ. Ницца сэтчӧ жӧ сулалӧ дзик орччӧн Тулонкӧд, коді эм Францияынлӧн главнӧй военнӧй гавань Средиземнӧй море берегын да имейтӧ военнӧй снаряжениелысь гырысь складъяс да ыджыд верфьяс.

Мый представляйтӧны асланыс экономика боксянь тайӧ кык французскӧй областьыс?

Савойя—сійӧ ёна тӧдчана горнӧй область. Сійӧ составляйтӧ французскӧй республикалысь кык административнӧй округ (департамент) да граничитӧ войвылын Швейцарияыкӧд да асыввылын Италиякӧд. Тайӧ областьыслӧн общӧй площадьыс 11.000 гӧгӧр квадратнӧй километр, мӧдног кӧ сэтшӧм государство, кыдзи например, Бельгия, териториялӧн коймӧд юкӧныс ыджыджык. Савойяын олӧны миллион джын гӧгӧр морт. Область имейтӧ озыр альпийскӧй лугъяс, некымын бумажнӧй да ткацкӧй фабрикаяс, кодъяс используйтӧны горнӧй юяслысь энергия. Савойя пырӧ Францияысь 14-ӧд военнӧй округӧ.

Ницца да тайӧ кар гӧгӧрса область составляйтӧ административнӧй округ (департамент) „Альп маритим" (море бердса альпы). Тайӧ Францияысь озыр, уна населениеа лунвыв область. Общӧй площадьыс 3.736 квадратнӧй километр, олысьыс — 513 сюрс морт.

Ницца кар да сылӧн окрестностьясыс медводз первоклассӧй курортнӧй местность, коді вайӧ тӧдчымӧн валютнӧй поступлениеяс, (мыйын, кыдзи тӧдса, ёна нуждайтчӧ итальянскӧй банк). Ницца районын развитчӧма шелковӧй, деревообделочнӧй, парфюмернӧй, табачнӧй, консервнӧй да промышленностьлӧн мукӧд отрасльяс. Ницца эм тӧдчана морскӧй порт да пырӧ Францияысь 15-ӧд военнӧй округӧ.

Средней векъясын Савойя вӧлі полунезависимӧй, Францияыкӧд экономическӧя да политическӧя йитчӧм, графствоӧн. 1860 вося договор серти франко-итальянскӧй граница лӧсьӧдігӧн Савойялысь территория вӧлі признайтӧма Французскӧйӧн. Сійӧ решениесӧ, кыдзи пасйӧны французскӧй справочникъяс, „вӧлі подтвердитӧма Савойяса населениелӧн народнӧй гӧлӧсуйтӧмӧн".

Ницца важӧн вӧлі вольнӧй торговӧй каръясысь ӧтиӧн. 1775 воын сардинскӧй король грабитіс Ницца кар да бырӧдіс сылысь воддза вольностьяссӧ. 1792 восянь Ницца вӧлі Франциялӧн юкӧнӧн. 1860 вося договор серти Ницца, сідз жӧ кыдзи и Савойя, вӧлі признайтӧма французскӧй областьӧн.

Адрес редакции: г. Сыктывкар, Дом печати, 1-й этаж, комн. № 10 и 11, редакция газеты „Коми комсомолец". Телефон: 5—01.
Подписная плата: на 1 год: — 18 руб., на 6 мес. —9 руб., на 3 мес.—4 руб. 30 коп., на 1 мес.—1 руб. 50 коп.

Уполн. Главлита № 3577. Типография Наркомместпрома Коми АССР. Тираж 3000.